

Bibliographie

ANDERSON, Benedict, 1983, *Imagined Communities. Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*, London, Verso.

ANKERSMIT, Frank R., 1995, Historicism : An Attempt at Synthesis. *History and Theory*, 34, 3, pp. 143–161.

ARANY János, 1975 [1861], Naiv eposzunk, in *Arany János válogatott művei*, t. III, sous la direction de KERESZTURY Dezső, KERESZTURY Mária, Budapest, Szépirodalmi Könyvkiadó, pp. 217–229.

ARMSTRONG, John A., 1982, *Nations before Nationalism*, Chapel Hill, The University of North Carolina Press.

ASSMANN, Jan, 2007⁶, *Das kulturelle Gedächtnis. Schrift, Erinnerung und politische Identität in frühen Hochkulturen*, München, Verlag H. C. Beck.

BAÁR Monika, 2001, The Intellectual Horizons of Liberal Nationalism in Hungary : The Case of Mihály Horváth (1809–1878), in *Nation-building and Contested Identities : Romanian & Hungarian Case Studies*, sous la direction de TRENCSÉNYI Balázs et al., Budapest – Iași, pp. 21–41.

BAÁR Monika, 2010, *Historians and nationalism. East-Central Europe in the Nineteenth Century*, Oxford, Oxford University Press.

BALASSA Brunó, 1929, *A történettanítás multja hazánkban*, Pécs, Dunántúli Egyetemi Nyomda.

BARRET-KRIEDEL, Blandine, 1989, *Les historiens et la monarchie*, I–IV, Paris, P.U.F.

BARTH, Frederik, 1969, Introduction, in *Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organization of Cultural Difference*, Boston, Little, Brown and Company, pp. 9–38.

BÉKÉS Vera, 1997, *A hiányzó paradigma*, Debrecen, Latin Betűk.

BÉNYEI Miklós, 1994, *Oktatáspolitikai törekvések a reformkori Magyarországon*, Debrecen, Csokonai.

BERLÁSZ Jenő, 1981, *Az Országos Széchényi Könyvtár története 1802–1867*, Budapest, Országos Széchényi Könyvtár.

BHABHA, Homi, 1990, DissemiNation : time, narrative and the margins of the modern nation, in *Nation and Narration*, sous la direction de BHABHA, Homi K., London, New York, Routledge, 291–323.

BIRNBAUM, Pierre, 2005, Social Theory and Nationalism, in *Revisiting Nationalism. Theories and Processes*, sous la direction de DIECKHOFF, Alain, JAFFRELOT, Christophe, London, Hurst & Company, pp. 78–99.

BÍRÓ Ferenc, 1998, *A felvilágosodás korának magyar irodalma*, Budapest, Balassi Kiadó.

BÍRÓ Sándor, 1960, *Történettanításunk a XIX. század első felében. A korabeli tankönyvirodalom tükrében*, Budapest, Tankönyvkiadó.

BITTERLI, Urs, 1976, *Die „Wilden“ und die „Zivilisierten“. Grundzüge einer Geistes- und Kulturgeschichte der europäisch-überseeischen Begegnung*, München, Verlag C. H. Beck.

BORZSÁK István, 1955, *Budai Ézsaiás és klasszika-filológiánk kezdetei*, Budapest, Akadémiai Kiadó.

BREISACH, Ernst, 2007³, *Historiography*, Chicago & London, The University of Chicago Press.

BUDAI Ézsaiás, 1805–1812, *Magyar ország históriája*, Debreczenbenn, Csáthy György.

CABANEL, Patrick, 1997, *La question nationale au XIXe siècle*, Paris, La Découverte.

CARBONNELL, Charles-Olivier, 2003⁸, *L'historiographie*, Paris, P.U.F.

- CARR, Edward H., 1945, *Nationalism and After*, London, Macmillan & Co. Ltd.
- CHARTIER, Roger, 1998, L'histoire entre récit et connaissance, in *Au bord de la falaise. L'histoire entre certitudes et inquiétude*, Paris, Albin Michel, pp. 87–107.
- CSAPODY Csaba, 1978, *Az Anonymus-kérdés története*, Budapest, Magvető Kiadó.
- DEBRECZENI Attila, 2001, Nemzet és identitás a 18. század második felében. *Irodalomtörténeti Közlemények*, 117, 5–6, pp. 513–552.
- DELANNOI, Gil – TAGUIEFF, Pierre-André, 1991, *Théories du nationalisme*, sous la direction de DELANNOI, G., TAGUIEFF, P-A., Paris, Kimé.
- DIECKHOFF, Alain, 2005, Beyond Conventional Wisdom. Cultural and political Nationalism Revisited, in *Revisiting Nationalism. Theories and Processes*, sous la direction de DIECKHOFF, Alain, JAFFRELOT, Christophe, London, Hurst & Company, pp. 62–77.
- DOMOKOS Péter, 1998², *Szkitiától Lappóniáig. A nyelvrokonság és az őstörténet kérdéskörének visszhangja irodalmunkban*, Budapest, Universitas.
- DUCREUX, Marie-Élisabeth, 2000, Nation, État, Éducation. L'enseignement de l'histoire en Europe centrale et orientale, *Histoire et Nation en Europe centrale et orientale XIXe–XXe siècles*, sous la direction M.-É. DUCREUX, Paris, INPR, pp. 5–36.
- ECKHART Ferenc, 1941, *A Szent Korona-eszme története*, Budapest, Magyar Tudományos Akadémia.
- ENGEL, Johann Christian, 1797–1804, *Geschichte des ungrischen Reichs und seiner Nebenländer*, I–IV, Halle, Bey Joh. Jac. Gebauer.
- ENGEL, Johann Christian, 1813–1814, *Geschichte des Ungarischen Reichs*, I–V, Wien, In der Camesinasche Buchhandlung.
- ESCUDIER, Alexandre, 2003, De Chaldenius a Droysen. Théorie et méthodologie de l'histoire de langue allemande (1750–1860). *Annales HSS*, 58, 4, pp. 743–777.
- FEHÉR Erzsébet, 1995, *Magyar nyelvű tankönyvek : 1777–1848*, Budapest, Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum.
- FENYŐ István, 1969, A demokrácia történetírója. Horváth Mihály reformkori történetírásáról, in *Haza és tudomány. A hazai reformkori liberalizmus történetéhez*, Budapest, Szépirodalmi Könyvkiadó. pp. 33–123.
- FESSLER Ignaz Aurel, 1815–1825, *Die Geschichte der Ungern und ihrer Landsassen*, I–X, Leipzig, Bey Joh. Friedrich Gleditsch.
- FINÁCZY Ernő, 1899–1902, *A magyarországi közoktatás története Mária Terézia korában*, I–II, Budapest, Magyar Tudományos Akadémia.
- FISHMAN, Joshua A., 1980, Social Theory and Ethnography : neglected perspectives on language and ethnicity in Eastern Europe, in *Ethnic Diversity and Conflict in Eastern Europe*, sous la direction de SUGAR, Peter F., Santa Barbara, ABC – Clio, pp. 120–133.
- FOUCAULT, Michel, 1971, *L'ordre du discours*, Paris, Gallimard.
- GAUCHET, Marcel, 2002, L'unification de la science historique, in *Philosophie des sciences historiques. Le moment romantique*, Paris, Seuil, pp. 9–38.
- GEBHARDI Lajos Albert, 1803, *Magyar Ország Históriája*, I–IV, Pesten, Trattner Mátyás / Traduit de l'allemand par HEGYI József et KULTSÁR István /.

- GEERTZ, Clifford, 1973, The Integrative Revolution : Primordial Sentiments and Civil Politics in the New States, in *The Interpretation of Cultures. Selected Essays by Clifford Geertz*, New York, Basic Books, pp. 255–310.
- GELLNER, Ernest, 1964, Nationalism, in *Thought and Change*, London, Weidenfeld and Nicholson, pp. 147–178.
- GELLNER, Ernest, 1983, *Nations and Nationalism*, Oxford, Basil Blackwell.
- GELLNER, Ernest, 1997, *Nationalism*, London, Weidenfeld & Nicolson.
- GENETTE, Gérard, 1982, *Palimpsestes. La littérature au seconde degré*, Paris, Seuil.
- GERGELY András, 1987, A nemzeté válás programjai, in *Egy nemzetet az emberiségnek. Tanulmányok a magyar reformkorról*, Budapest, Magvető, pp. 99–120.
- GÖRÖMBEI András, 1971, Az ősmagyarország képe felvilágosodás- és reformkori történetírásunkban, in *Studia Litteraria*, IX, sous la direction de BÁN I., KOVÁCS K., Debrecen, pp. 63–78.
- GRÜNWALD Béla, 2001 [1888], *A Régi Magyarország 1711–1825*, Osiris Kiadó, Budapest.
- HARTOG, François, 1995, Temps et histoire. Comment écrire l'histoire de France ? *Annales HSS*, 50, 6, pp. 1219–1236.
- HARTOG, François, 2003, *Régimes d'historicité. Présentisme et expériences du temps*, Paris, Seuil.
- HAYES, Carlton, 1931, *The Historical Evolution of Modern Nationalism*, New York, Macmillan.
- HEGEDŰS József, 1966, *A magyar nyelv összehasonlításának kezdetei az egykorú európai nyelvtudomány tükrében*, Budapest, Akadémiai Kiadó.
- HEGEDŰS József, 2003, *Hiedelem és valóság. Külföldi és hazai nézetek a magyar nyelv rokonságáról*, Budapest, Akadémiai Kiadó.
- HITTRICH Ödön, 1923, *A Budapesti Ágostai Hitvallású Evangélikus Főgimnázium első száz esztendejének története*, Budapest, Kellner Nyomda.
- HOBSBAWM, Eric, 1983, Mass-Producing Traditions, in *The Invention of Tradition*, sous la direction de HOBSBAWM, Eric, RANGER, Terence, Cambridge, Cambridge University Press, pp. 263–307.
- HOBSBAWM, Eric, 1990, *Nations and Nationalism since 1780. Programme, Myth, Reality*, Cambridge, Cambridge University Press.
- HOBSBAWM, Eric – RANGER, Terence, 1983, *The Invention of Tradition*, Cambridge, Cambridge University Press.
- IGGERS, Georg G., 1976, *Deutsche Geschichtswissenschaft*, München, Deutscher Taschenbuch Verlag.
- IGGERS, Georg G., 1982, The University of Göttingen 1760–1800 and the Transformation of Historical Scholarship. *Storia della Storiografia*, 1, 2, pp. 11–37.
- IVÁNFY Ede, 1989 [1869], *A Magyar Birodalom vagy Magyarország s részeinek cimerei*, Budapest, Maecenas Könyvkiadó.
- JAFFRELOT, Christophe, 2005, For a Theory of Nationalism, in *Revisiting Nationalism. Theories and Processes*, sous la direction de DIECKHOFF, Alain, JAFFRELOT, Christophe, London, Hurst & Company, pp. 10–61.
- JENKINS, Richard, 1997, *Rethinking Ethnicity. Arguments and Explorations*, London, SAGE Publications.
- JÓKAI Mór, 1893, Hogy miket mentenék én meg egy esetleges vizözöntől? *A Hét*, IV, 12, 168, pp. 183–184.

- KATONA, Stephanus, 1778–1817, *Historia critica regum Hungariae*, 42 tomuli in 44 partibus, Pestini, sumtibus Joan. Mich. Weingand et al., Posonii et Cassoviae, sumtibus Joan. Mich. Landerer, Budae. typ. regiae universitatis et al., Colotzae, typ. scholarum piarum, Clavdiopoli, typ. episcopalibus, Vacii typ. Ant. Gottlieb.
- KEMILÄINEN, Aira, 1964, *Nationalism: Problems Concerning the Word, the Concept and the Classification*, Jyväskylä, Kustantajt Publishers.
- KISS Endre, 1996, Tizenkilencedik századi nemzetképzések tipológiája, in *Magyarságtudomány 1995–96*, sous la direction de DIÓSZEGI László, Budapest, Teleki László Alapítvány, pp. 27–37.
- KOCH István, 1927, *Tavasy-émlék*, Budapest, Légrády Nyomda.
- KOHN, Hans, 1944, *The Idea of Nationalism. A Study in Its Origins and Background*, New York, The Macmillan Company.
- KORNIS Gyula, 1927, *A magyar művelődés eszményei*, I–II, Budapest, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.
- KOSELLECK, Reinhart, 1997, *L'expérience de l'histoire*, Paris, Gallimard – Seuil.
- KOSELLECK, Reinhart et al., 1992, Volk, Nation, Nationalismus, Masse, in *Geschichtliche Grundbegriffe. Historisches Lexikon zur politisch-sozialen Sprache in Deutschland*, t. VII, sous la direction de BRUNNER, Otto, CONZE, Werner, KOSELLECK, Reinhart, Stuttgart, Klett-Cotta, pp. 141–431.
- KOSZÓ János, 1923, *Feszler Aurél Ignác, a regény- és történetíró. A racionalizmustól a romantikáig*, Budapest, Budavári Tudományos Társaság.
- KOVÁCS I. Gábor, 1989, *Kis magyar kalendáriumtörténet 1880-ig. A magyar kalendáriumok történeti és művelődésszociológiai vizsgálata*, Budapest, Akadémiai Kiadó.
- KOVACSICS József, 1963, *Magyarország történeti demográfiája. Magyarország népessége a honfoglalástól 1949-ig*, Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- KRISTÓ Gyula, 1997, *A magyar nemzet megszületése*, Szeged, Szegedi Középkorász Műhely.
- KRISTÓ Gyula, 2002, *Magyar historiográfia. Történetírás a középkori Magyarországon*, I, Budapest, Osiris Kiadó.
- KUHN, Thomas S., 1970², *The Structure of Scientific Revolutions*, Chicago, University of Chicago Press.
- LASZLOVSZKY József, 1990, *A magyar címer története*, Budapest, Pytheas.
- LÖWITZ, Karl, 2002 [1949], *Histoire et Salut. Les présupposés théologiques de la philosophie de l'histoire*, Paris, Gallimard / Traduit de l'allemand par Marie-Christine CHALLIOL-GILLET et al. /
- MARCZALI Henrik, 1906, Alkotmánytervezetek 1790-ben. *Budapesti Szemle*, 125, pp. 393–422.
- MARINO, Luigi, 1995 [1975], *Praeceptores Germaniae : Göttingen 1770–1820*, Göttingen, Vandenhoeck und Ruprecht / Traduit de l'italien par Brigitte SZABÓ-BECHSTEIN /
- MÁRKI Sándor, 1917, *Horváth Mihály (1809–1878)*. Budapest, Magyar Történelmi Társulat.
- MARTINKÓ András, 1974, „Magyar” vártól Magyarvárig. Egy cím, egy eszme, egy évszám és több félreértés genezise. *Irodalomtörténeti Közlemények*, 68, 4, pp. 425–447.
- MAUSS, Marcel 1969 [1920], La nation, in *Œuvres*, t. III, Paris, Minuit, pp. 573–625.
- MEINECKE, Friedrich, 1908, *Weltbürgertum und Nationalstaat. Studien zur Genesis des deutschen Nationalstaates*, München und Berlin, Druck und Verlag von R. Oldenbourg.
- MÉSZÁROS István, 1981, *Ratio Educationis. Az 1777-i és 1806-i kiadás magyar nyelvű fordítása*, Budapest, Akadémiai Kiadó / Traduit du latin par MÉSZÁROS István /

- MÉSZÁROS István, 1985, Középiskolai magyar nyelv- és irodalomoktatásunk történetének első korszaka (1790–1861). *Magyar Nyelv*, 81, 4, pp. 385–395.
- MUSZKA Erzsébet, 1974, *A történelem és a történeti segédtudományok oktatása egyetemünkön 1770–1848*, Budapest, ELTE.
- NOIRIEL, Gérard, 1996, *Sur la « crise » de l'histoire*, Paris, Belin.
- NORA, Pierre, 1984, Entre Mémoire et Histoire, in *Les Lieux de mémoire*, t. I, La République, Paris, Gallimard, pp. XVII–XLII.
- NORA, Pierre, 1986, *L'Histoire de France* de Lavissee. *Pietas erga patriam*, in *Les Lieux de mémoire*, t. II, 2, La Nation, Paris, Gallimard, pp. 317–375.
- ÖZKIRIMLI, Umut, 2000, *Theories of Nationalism. A Critical Introduction*, London – New York, MacMillan.
- PÉCZELY József, 1837, *A magyarok történetei Ásiából kijöveletelektől fogva a mai időkhöz*, I–II, Debreczen, Tóth ny.
- PÉTER László, 1997, A „magyarok Istene”, in *Mindörökké Szeged. Válogatott írások*, Szeged – Budapest, Argumentum, pp. 137–144.
- PÉTER László, 2003, The Holy Crown of Hungary, Visible and Invisible. *The Slavonic and East Europe Review*, 81, 3, pp. 421–510.
- PRAY Georgius, 1761, *Annales veteres hvnnorvm, avarvm, et hvngarorvm*, Vindobonae, Typ. Georgii Lvd. Schvlzii.
- PRAY Georgius, *Annales regvm Hvngariae ab anno Christi CMXCVII ad annvm MDLXIV*, I–V, Vindobonae, 1763–1770, Typ. Georgii Lvd. Schvlzii et al.
- PRAY Georgius, 1801, *Historia regum Hungariae, cum notitiis praeviis ad cognoscendum veterem regni statum pertinentibus*, I–III, Budae, Typis reg. universitatis Pestanae typographiae.
- PULSZKY Ferenc, 1880 [1838–1839], *Eszmék Magyarország története philosophiájához*, Budapest, Franklin-Társulat.
- Ratio Educationis 1777, R. E. totiusque rei literariae per Regnum Hungariae et Provincias eidem adnexas*. Vindobonae, Typis Joan. Thom. nob. de Trattnern, Sac. Caes. Reg. Maj. Typogr. et Bibl.
- Ratio Educationis 1806, R. E. publicae totiusque rei literariae per Regnum Hungariae et Provincias eidem adnexas*. Budae, Typis et Sumtibus Regiae Univer. Hungaricae.
- RENAN, Ernest, 1992, *Qu'est-ce qu'une nation ? et autres essais politiques*, Paris, Presses Pocket.
- RÉVAY Péter, 1979 [1613], Révay Péter Turóc vármegyei főispán rövid emlékirata Magyarország több mint 600 éve tündöklő Szent Koronájának eredetéről, jeles és győzedelmes voltáról, sorsáról, in *A korona kilenc évszázada. Történelmi források a magyar koronáról*, sous la direction de KATONA Tamás, Budapest, Magyar Helikon / Traduit du latin par KULCSÁR Péter /, pp. 191–232.
- RICŒUR, Paul, 1978, Der Text als Modell : hermeneutisches Verstehen, in *Die Hermeneutik und die Wissenschaften*, sous la direction de GADAMER, Hans-Georg, BOEHM, Gottfried, Frankfurt am Main, Suhrkamp, pp. 83–117.
- RÓZSA György, 1973, A Nádasdy-Mausoleum királyképei és a magyar uralkodóábrázolások tipológiája, in *Magyar történetábrázolás a 17. században*, Budapest, Akadémiai Kiadó, pp. 13–80.
- RÓZSA György, 1996, „Árpád emeltetése”, in *Magyarok Kelet és Nyugat közt. A nemzettudat változó jelképei*, sous la direction de HOFER Tamás, Budapest, Néprajzi Múzeum – Balassi Kiadó, pp. 35–43.

- SCHÖPFLIN György, 2003, *A modern nemzet*, Máriabesenyő – Gödöllő, Attraktor, 2003.
- Scriptores rerum Hungaricarum* 1999 [1937–1938], I–II, sous la direction de SZENTPÉTERY Emericus, Budapest, Nap Kiadó.
- SHILS, Edward, 1957, Primordial, Personal, Sacred and Civil Ties. *British Journal of Sociology*, 8, 2, pp. 130–145.
- SINKÓ Katalin, 2000, A birodalmi patriotizmus és a magyar történelem, in *Történelem – kép. Szemelvények múlt és művészet kapcsolatáról Magyarországon*, sous la direction de MIKÓ Árpád et al., Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, pp. 527–546.
- SMITH, Anthony D., 1971, *Theories of Nationalism*, London, Duckworth.
- SMITH, Anthony D., 1983, Nationalism and Classical Social Theory. *British Journal of Sociology*, 34, 1, pp. 19–38.
- SMITH, Anthony D., 1986, *The Ethnic Origins of Nations*, Oxford, Blackwell.
- SMITH, Anthony D., 1991, *National Identity*, London, Penguin Books.
- SMITH, Antony D., 1992, Nationalism, in *Encyclopedia of Government and Politics*, sous la direction de HAWKESWORTH, Mary, KOGAN, Maurice, London – New York, Routledge, pp. 1114–1127.
- SMITH, Anthony D., 1996, Az “aranykor” és a nemzeti újjáéledés. *Café Babel*, 19, pp. 11–25 / Traduit de l’anglais par HEIL Tamás /.
- SMITH, Antony D., 1998, *Nationalism. Theory, Ideology, History*, Cambridge, Polity Press.
- SMITH, Antony D., 2001, *Nationalism and Modernism. A Critical Survey of Recent Theories of Nations and Nationalism*, London & New York, Routledge.
- SNYDER, Louis, 1954, *The Meaning of Nationalism*, New Brunswick, Rutgers University Press.
- SNYDER, Louis, 1968, *The New Nationalism*, Ithaca, New York, Cornell University Press.
- SVASTITS Ignác, 1796, *A’ magyarok’ felséges tüzere*, I–III, Posonyban, Belnay György Aloysius.
- SZABADOS György, 2006, *A magyar történelem kezdeteiről. Az előidő-szemlélet hangsúlyváltásai a XV–XVIII. században*, Budapest, Balassi Kiadó.
- SZABÓ Márton, 2003, *A diszkurzív politikatudomány alapjai. Elméletek és elemzések*, Budapest, L’Harmattan Kiadó.
- SZEKÉR Joákim, 1791, *Magyarok’ eredete a’ régi és mostani magyaroknak nevezetesebb tselekedeteivel együtt*, I–II, Pozsony és Komárom, Wéber Simon Péter.
- SZEKFŰ Gyula, 2002 [1926], Iratok a magyar államnyelv kérdésének történetéhez. Bevezetés, in *Nép, nemzet, állam. Válogatott tanulmányok*, Budapest, Osiris Kiadó, pp. 293–453.
- SZELESTEI N. László, 1989, *Irodalom- és tudományszervezési törekvések a 18. századi Magyarországon 1690–1790*, Budapest, Országos Széchényi Könyvtár.
- SZENTESI Edit, 2000, Birodalmi patriotizmus. Történelemszemlélet, történetírás, történeti publicisztika és történeti témák ábrázolása az Osztrák Császárságban 1828-ig, in *Történelem – kép. Szemelvények múlt és művészet kapcsolatáról Magyarországon*, sous la direction de MIKÓ Árpád et al., Budapest, Magyar Nemzeti Galéria, pp. 73–91.
- SZENTPÉTERY Imre, 1935, *A Bölcsészettudományi Kar története 1635–1935*, Budapest, Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.

- SZILÁGYI Sándor, 1895–1898, *A magyar nemzet története*, I–X, Budapest, Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Rt.
- SZILÁRDFY Zoltán, 1996, A kettős kereszt. Kultusz és szimbólum Kelet és Nyugat között, in *Magyarok Kelet és Nyugat közt. A nemzetudat változó jelképei*, sous la direction de HOFER Tamás, Budapest, Néprajzi Múzeum – Balassi Kiadó, pp. 67–75.
- SZŰCS Jenő, 1984², *Nemzet és történelem*, Budapest, Gondolat Kiadó.
- SZŰCS Jenő, 1986, Sur le concept de nation. *Actes de la Recherche en Sciences Sociales*, 64, pp. 51–62 / Traduit de l'allemand par Ole HANSEN-LÖVE et al. /
- SZŰCS Jenő, 1997, *A magyar nemzeti tudat kialakulása*, Budapest, Balassi Kiadó – JATE – Osiris.
- TAKÁTS József, 1998, Politikai beszédmódok a magyar 19. század elején. A keret. *Irodalomtörténeti Közlemények*, 102, 5–6, pp. 668–686.
- TAKÁTS Sándor, 1895, *A főváros alapította budapesti Piarista Kollégium története*, Budapest, Hornyánszky.
- TERBE Lajos, 1936, Egy európai szállóige életrajza (Magyarország a kereszténység védőbástyája), *Egyetemes Philológiai Közlöny*, 60, pp. 297–351.
- TESZELSZKY, Kees, 2009, *Az ismeretlen korona. Jelentések, szimbólumok és nemzeti identitás*, Pannonhalma, Bencés Kiadó / Traduit du hollandais par TROSTOVSKY Gabriella /
- THOROCZKAY Gábor, 1994–1995, Az Anonymus-kérdés kutatástörténeti áttekintése (1977–1993), *Fons*, 2, 2, pp. 93–149 et 117–173.
- TIBENSKÝ, Ján, 1972, A szlovák nemzetiség és a burzsoá nemzet kialakulása, in *Nemzetiség a feudalizmus korában. Tanulmányok*, sous la direction de SPIRA György, SZŰCS Jenő, Budapest, Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, pp. 182–202.
- TÓTH Zoltán, 1991, A rendi norma és a „keresztény polgárisodás”. Társadalomtörténeti esszé. *Századvég*, 2–3, pp. 75–130.
- Van den BERGHE, Pierre L., 1981, *The Ethnic Phenomenon*, New York – London, Elsevier.
- Van den BERGHE, Pierre L., 1995, Does Race Matter? *Nations and Nationalism*, 1, 3, pp. 357–368.
- VARGA Pál, S., 2005, *A nemzeti költészet csarnoka. A nemzeti irodalom fogalmi rendszerei a 19. századi magyar irodalomtörténeti gondolkodásban*, Budapest, Balassi Kiadó.
- VÁRKONYI Ágnes, R., 1975, A Magyar Tudományos Akadémia megalapítása 1825–1831, in *A Magyar Tudományos Akadémia másfél évszázada 1825–1975*, sous la direction de VÖRÖS Antal, Budapest, Akadémiai Kiadó. pp. 9–27.
- VIRÁG Benedek, 1808–1816, *Magyar Századok*, Budán, Landerer Anna, Királyi Universitas.
- VOLTAIRE, 1990 [1756], *Essai sur les mœurs et l'esprit des nations et sur les principaux faits de l'histoire depuis Charlemagne jusqu'à Louis XIII*, Paris, BORDAS, Classiques Garnier.
- VÖRÖS Károly, 1983, A magyarországi társadalom, in *Magyarország története 1790–1848*, I–II, Budapest, Akadémiai Kiadó, pp. 473–599.
- WALDAPFEL József, 1935, *Ötven év Buda és Pest irodalmi életéből 1780–1830*, Budapest, Magyar Tudományos Akadémia.
- WEBER, Eugen, 1976, *Peasants into Frenchmen. The Modernisation of Rural France 1870–1914*, Stanford.
- WEBER, Max 1922, *Ethnische Gemeinschaftsbeziehungen*, in *Wirtschaft und Gesellschaft. Grundriß der verstehenden Soziologie*, t. II, 3, Tübingen, Mohr, pp. 216–226.

WENZEL Gusztáv, 1856, Magyar történelem vagyis történetkutatás, történettudás, és történetírás Magyarországon. *Kelet népe. Magyar irodalmi csarnok és időszaki szemle*, 1, 2, pp. 134–146, 223–244.